

కృతస్ముడు

::

రచన :

శ్రీ పూలతోట చెంగారెడ్డి

నేడు వెంకటాచలం మద్రాసుకంతా అంత గొప్ప డాక్టరనిపించు కొన్నాడంటే; అనేక చోట్లనుండి రోగులు అతనికొకట వస్తున్నారంటే; గాంధీమహాత్ముని పేరు మోస్తరు వెంకటాచలము పేరు మోస్త్రా సంతా స్రాకిపోయిన దంటే; ఇంతకి అతడు ఏల ఆల అయ్యాడంటే, కారణము అక్షుమ్మ అనే వ్రాయాలి.

ఇటువది సంవత్సరాలకు మునుపు లక్షుమ్మ భర్తతో సహా కాళికెళ్ళింది సంతానము కోసము. గుడికి ఫర్లాంసుదూరములో నూజేండ్ల బాలుడు అమ్మా... అమ్మా...కానీ ఇవ్వండి; బాబు...బాబు...కానీ ఇవ్వండి అంటు తీర్థయాత్రికులను అడుగుతూ ఉంటే లక్ష్మీ నారాయణ అని పిలిచింది. ఆశతో వాడు పరిగెత్తువచ్చాడని ఆ బాలుని మొహముచూసి గొప్పింటి పిల్లాజేమోనని మీదేవూరు అని ప్రశ్న వేసిందని... వాడు తెలియదన్నాడని...మీ అమ్మ నాన్న...ఎక్కడున్నారని...చచ్చిపోయినారని...నూజేండ్లకంత ఇంత చక్కగా మాట్లాడుతున్న బాలుని లక్షుమ్మ భర్త రామయ్య చూసి నీవారు ఎవరు లేరా అన్నాడని...లేరన్నట్లు తల తిప్పాడని...మతోవస్తావా...వస్తానని ఉత్సాహముతో అన్నాడని—ఏ పని చేస్తావని పళ్ళిస్తే...చదువుకోవాలని ఇష్టంగాఉంది...లక్ష్మీ ఈదురావడము ఇష్టమేనా..ఇష్టరున్నటు కళ్ళతో చెప్పిందని లక్షుమ్మ చనిపోయేముందు నాతో అన్నది. నేను కాళిలో జరిగిన ఈ సంఘటన కళ్ళారమాడలేదు; కావుననే “అని”; “అని” అంటూ ఉపయోగిస్తూ వచ్చాను.

రామయ్య ఆదర్శాభిప్రాయాలు కలవాడవంటచే; ఆ బాలుని ఇంకోసారి చూసి; ఆ ముచ్చటైన మాటలు విని; ఆ బాలుని ఆశయాలు తెలుసుకొని వీడెందుకు గొప్పవాడు కాకూడదు అని...ఇంకెన్నో విదాలయోచించి స్వగ్రామము పాకాలకు పిల్చుకొచ్చాడు.

“వెంకటాచలం” అని ముచ్చటగా ఆ బాలునకు పేరుపెట్టి ఆ దంపతులు అల్లారు ముద్దుగా పెంచుకోసాగారు...ఏ మమ్మా లక్షుమ్మ బిడ్డలకోసము కాళి

కెల్ల బిడ్డనె పట్టుకొచ్చేదావంటే...అంత ఆ ఈశ్వరానుగ్రహము అనేది మా బిడ్డ దత్తుకివ్వడానికి తయారుగా ఉంటే కాళికెళ్లి ముష్టివాన్ని పట్టుకొచ్చారని కొందరు బంధువులు మూతి విరుచుకొన్నారు.

బడేండ్లు నిండడంతోటే వెంకటాచలాన్ని బట్టివేళారు. అతని బుద్ధికి ఎలిమెంట్రీ స్కూల్ ఉపాద్యాయులంతా అచ్చెర వొందారు. పెంపుడు దంపతుల సంతోషానికి మేరేలేదు ఈలానే పదునారు సంవత్సరాలకంతా పట్టుమార్కులతో చిత్తూరు బోర్డు హైస్కూల్ నందు S. S. L. C. కృతార్థుడయ్యాడు.

నిన్న బాగున్న మనిషి నేడు లేడన్నట్లు రామయ్య హటాల్ మరణంకు గురి అయ్యాడు. లక్షుమ్మ పాతికలక్ష రూపాయిలకు అధికారిని అయింది అంత, ఆస్తిని చూసుకోవడము ఆమెకు కష్టంగా ఉండేది. ఏంరా నాయనా ‘వెంకా’ ఈ ఆస్తిని నేను మోయలేను. నీవేమో మద్రాసులో ఉంటావు నాకీడ ప్రొద్దుపోవడములేదు అంటే...నాకు ఆలానే ఉండమ్మ...అయినా చదువుకోవాలన్న ఆశక్తి ఎక్కువగా ఉండమ్మా...

నీకు చదువెందుకు; ఉన్న ఈ ఆస్తితో, చదువుకొన్న చదువుతో కాలిమీద కాలేసుకొని ఉండచ్చుగా అంటే...వర్ష వొస్తే సరిపోయింది; లేకపోతే పొస్తుమన రాయలసీమలో...నా అన్నమాట మర్చిపోయావా అమ్మా ఎంత ఆస్తిఉండి ప్రయోజనము లేదని; చనువుంటే ఏ బెంగాలేదని చెప్పేవాడు కదమ్మా...నేను M. B. B. S. చదవాలని నాన్న ఎంతో ఉబలాటపడేవారు కదమ్మా. అని వెంకటాచలము చెప్పేవాడు. ఈలా నెలలకు వచ్చినప్పడంతా; చదువు చాలని లక్ష్మీ; చదవాలని వెంకటాచలముకు చర్చగురుదుతూ ఉండేది.

ఏది ఏల ఆయితే ఏంగాని వెంకటాచలము మొదటి తరగతి అందు మద్రాసు పచ్చిఅప్ప కాలేజియందు ఇంటర్ సెకండు గ్రూపులో నెగ్గాడు. మెడికలు కాలేజిలో సునాయాసంగా సీటు దొరికింది వెంకటాచలం మెడికల్ కాలేజిలో చేరడంతోటి మన కథా

నాయకునియందు నూతన జీవితము ఏర్పడదది. మునుపు వలె జాబ్బాపంచె వేయడంలేదు నూట్ వేస్తున్నాడు. దేవునివద్ద పూలన్న తప్పతుండేమొగాని అతని నోట్లో మాత్రము సిగరేటు తప్పదు. ఎన్ని సిగరేట్లు త్రాగుతున్న; ప్రశ్ని సినిమాకు వెలుతున్నా; రెండుమారులు వేశ్యాగృహాలకు; వెల్లిన మొదటి సంవత్సరము ఎక్కువ మార్కులతోనే సెగ్గాడు.

వెంకటాచలం మద్రాసులో ఎప్పుడేమిచేస్తున్నా అత్తమ్మకు ఎవరిమూలానన్న తప్పక తెలుస్తుండేది. రెండు మారులు వెంకట వేశ్యాగృహాలు కెల్లాడని తెలియుటలోనే ఆ విధవ ఏలావిచారించిందో ఇచ్చట తెలపలేను, శలవుల్లో వెంకట పాకాలకు వచ్చినప్పుడు నీవు నీదురభ్యాసాలు మానుతానని ప్రయాణము చేయ్యి అని కన్నిటితో అంది అత్తమ్మ. ఆ కన్నీరు యువకుని హృదయాన్ని కరిగించి ఉంటుందనుకొంటా. వెంటనే అతను ఆమె కాళ్ళపైబడి నేనిక ఎట్టి దురభ్యాసాలు చేయను తల్లీ అని ఏడ్చాడు అతని కన్నీరు అక్షి పాదాలు కడిగింది.

వెంకటాచలము డాక్టరు కోర్సు రెండో ఏడు చదువుతున్నాడు. రూముమార్చాడు; స్నేహితులను వీడాడు; సిగరేట్లు విడిచాడు. వేశ్యలను అసహ్యించుకొన్నాడు. ఇప్పుడతను ఉంటున్న కొత్త రూమ్ ఎదురు సీతారాం అనే హైకోర్టు అడ్వీకేటు ఉన్నాడు. అతనికు సంతానము లేదు అన్నకూతురు పెంచుకుంటున్నాడు ఆమెగారి పేరు నళిని. ఆమె గారు అంత అందగతి కాదనడానికి పీలులేదు. ఆమెను గూర్చి కొందరు ఒక విధంగా చెప్పుకుంటుంటారు. దానిని వ్రాయక పోవడము రచయిత తప్పకాదు. యే విషయంగాని పూర్తిగా నిజమని తెలిసిన తర్వాత వ్రాయాలిగాని త్రోవన పొయేవారి మాటలువిని ఆవినివ తెలిపి; మిమ్ము నొప్పించడము భావ్యముకాదు వెంకటాచలం; నళిని ప్రణయం ఘట్టం యేలా మొదలు పెట్టబడిందో నేను చూడలేదు. కంటి చిత్సకొరకు నేను మద్రాసు కెళ్లి ఉన్నప్పుడు వారిద్దరు యేకాంతంగా కబ్బకొవడము మాత్రము చూసాను.

ఇప్పుడు వెంకటాచలంలో అనేక మార్పులు కలిగాయి. M. B. S. S. డిగ్రీ చేతికొచ్చింది. పదివేల రొక్కము బంగళా; కారుతో; వచ్చిన నళిని గారిని భార్యగా స్వీకరించాడు.

యింతవరకు తేమముగానే జరిగింది. ఇంతకు ఒక విషయం యేమిటంటే అక్షి వున్న ఆస్తినంత వెంకటాచలముకు దర్జాగా హెచ్చించి ప్రస్తుతము నలభై రూపాయిలు అడ్డగొచ్చే యిల్లు పూరి గుడిసె మిగిల్చి కొంది.

వెంకటాచలము "నర్సింగ్ హోమ్" మద్రాసులో తెరచి చురుకైన వాడగుటచే బాగా డబ్బు గడుస్తున్నాడు. అత్తమ్మకు దమ్మిడీ పంపి ఎరగడు; కార్డు ముక్కన్నావ్రాయటము లేదు. అయిన అత్తమ్మ యేవో పెద్దపని వున్నట్లు నాచేత వారానికి రెండు ఉత్తరాలన్న రాయించి డాక్టరుకు పంపుతుండేది.

బహిష్కరణ

"దేవీ మాత్రలు" (Registered by the Central Drugs Laboratory Govt. of India under No. CDL/688) ఏ కొరణమువల్లనైనను, ఎన్ని వెలలుగా నైనను అగిన బహిష్కరణ అతిశ్రమముగాను గ్యారంటీగాను అతిసులభముగాను వెంటనే జారీచేయును. వేనకువేలు ప్రశంసాపత్రములు పొందిన గ్యారంటీగల దివ్య ఔషధము. నకలి మంచులను వాడి మోసపోకుడు. ధర (Ordinary) రు. 8-8-0. (Special) కొన్ని నెలలుగా అగినవాటికి రు. 10-8-0. వి. పి. పి. ప్రత్యేకము.

గర్భనిరోధం

"స్పెక్ పిల్లు" (Regd No. 266) సంతానము కోరని వారు 12 రోజులు సేవించిన శాశ్వతముగా 6 సం॥ లకు గర్భము కలుగదు. బహిష్కరణ మూలముగా తోతూవుంటారు. వేనకువేలు ప్రశంసాపత్రములు పొందిన గ్యారంటీగల ఔషధము. ధర రు. 12-0-0. వి. పి. పి. ప్రత్యేకము.

SEENU & COMPANY

POST BOX NO. 1838 () MADRAS-1
 త్రాంచి సింగపూ. : : విజయవాడ : కొలంబో.

రిజిస్టర్ చేయించింది, రిజిస్టర్ చేయించింది కాని వెంకటాచలమునుండి బదులు మాత్రము రాలేదు. నేనె మద్రాసుకొస్తానని లక్ష్మీ జాబు వ్రాసితే ఇచ్చట ఆరోగ్యము సరిపడదు అచ్చటనే ఉండు అని జాబుమాత్రము డాక్టరు వద్దనుండి వచ్చింది.

లక్ష్మమ్మ టైపాయిడ్ జరంతో బాధపడ్డాఉంది ఆమెను కన్నతల్లిలా పదునైదు దినాలు ఆమెదగ్గరేఉండి ఆమెకు సపర్యలు చేసింది నాభార్యయే! పదునైదు దినాలలో వెంకటాచలంకు ఐదు టెలిగ్రాములిచ్చాను ఒకదానికి బదులు...నూన్నా. పదుమూడో దినము నిన్ను మీ ఆమ్మ కలువరిస్తాఉంది ఆఖరు ఘడియల లోనన్నా ఆమెకు కనపడు అని టెలిగ్రాము యిస్తే దానికి బదులు రాలేదు; మనిషి రాలేదు. మరనావస్తే లోనున్న తల్లిని చూడడానికన్న రాలేదు ఆ వెంకడు అని ఇరుగు పొరుగు తలోమాట అనుకొన్నారు. పదునైదో దినము మీ తల్లి చనిపోయింది తలకొరివి పెట్టడానికైన రా అని టెలిగ్రాముకు బదులు నేను ఆమెకు సొంత బిడ్డనుగాదు. కులాలు వేరే యేయో! నీవు

ఇన్నిదినాలు ఆమెకుచేసిన సేవకు తేంక్సు అని బదులు వ్రాశాడు ఆకృతఘ్నుడు. వెంకటాచలము ఇచ్చిన బదులు నాకు నాభార్యకు తప్ప ఇతరులకు తెలియదనుకొన్నాను. గాని అది యేలా ఎగిరిందోగాని పాకాల అంత పొక్కిపోయింది. ఎవరు చూసినా కృతఘ్నున్ని ఇష్టమొచ్చినట్టు ఆడిపోశారు. అంత మంచి వెంకటాచలాన్ని అతని భార్యయే ఆలాచేసి ఉంటుందని... ఇంక ఎన్నో ఎన్నో అతనిని గూర్చి గ్రామవాసులు చెప్పక పోయినారు. ఎమైతే యేంగాని అతన్ని గ్రామవాసులందరు కృతఘ్నుడని తేల్చారు.

ఒక నెలగడచిన తర్వాత డాక్టరుమండి ఐదువందలు మణిఆర్థద్వార నాకందింది. అందు ఆడబ్బు లక్ష్మమ్మకు నేనుచేసిన సేవకు పంపాడని వాడు వ్రాసాడు కాని నేను దానిని పుచ్చుకొందక మరునాడే ఆ ఐదు వందలు వారికే పంపేశాను లక్ష్మమ్మ చని పోయే ముందు నా భార్య ఆమెకుచేసిన ఉపచారాలకు నా భార్యకు యిల్లు యిచ్చింది. ఇప్పుడా ఐదువందలు తీసుకుంటే నన్ను మీరు కృపముడని అనరా!

చేతిపనుల వర్తక రహస్య బోధిని

50 రూపాయలనుంచి 500 రూపాయల వరకు నెలకు సంపాదించవచ్చును. ఇందు సబ్బు దినుసులు, సెంట్లు, అత్తరు, హేరా యిల్స్, పప్పరమెంటు, వార్నిస్, వర్ణములు, పన్నీరు, షర్బత్తు, ఊదువత్తులు, కర్పూరం, సిరా దినుసులు, గిట్టయిచ్చే విధము, ఫోటో ఎత్తువిధము, బాణసంచా, మందులు సులభముగా తయారుచేయుపద్ధతులతో 100 పేజీలు గల పెద్ద పుస్తకము వెల రు. 1-8-0, పోస్టు ఖర్చు 10 అణాలు.

కుట్టుపని స్వబోధిని

కోట్లు, ట్రాజర్లు, షర్టులు, జాకెట్లు కత్తిరించి కుట్టుకొత్తపద్ధతులు డ్రాయింగులతోగలదు. స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలు ఈ గ్రంథము చూచి సులభముగా నభ్యసించతగినది. ప్రతి దర్జీవారికిని ముఖ్యముగా చేతిలో వుండవలసిన పుస్తకము. 82 పేజీలు, 40 కొలతలుగల పటములుగల పెద్ద పుస్తకము వెల రు. 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు రు. 0-8-0.

వినోదం బుక్ డిపో,

32, కృష్ణప్పనాయక్ టాంకు వీధి, మదరాసు—1.